

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Geri ir pasiteisinę pavyzdžiai Praktinis vadovas

Skaityk lengvai

Geri ir pasiteisinę pavyzdžiai Praktinis vadovas

Skaityk lengvai

Įvadas

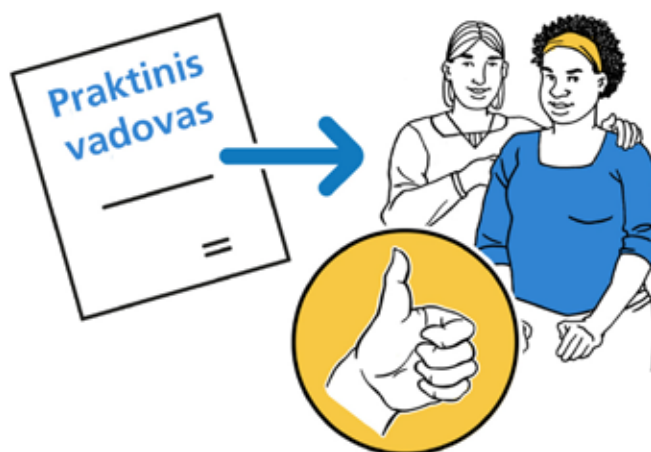
Šis vadovas skirtas lektoriams, vedantiems mokymus apie pagalbą priimant sprendimus.

Šiame vadove pateikiami geri pavyzdžiai kaip suteikti pagalbą priimant sprendimus.

Pagalba priimant sprendimus

Pagalba priimant sprendimus – tai pagalbinto ar pagalbintų grupės teikiama pagalba žmogui su negalia, šiam priimant asmeninius sprendimus.

Žmogus, priimantis sprendimą, pasirenką pagalbintą (ar pagalbintus), pvz., iš artimųjų pagalbintų rato – tai gali būti šeimos nariai ar draugai.

Pasitikėjimas yra esminė sąlyga, todėl sprendimą priimantis žmogus turi visiškai pasitikėti savo pagalbintu.

Pagalbininkas (-ai) turi suteikti visą informaciją, kuri svarbi sprendimą priimančiam žmogui.

Pagalbininkas (-ai) taip pat padeda žmogui, priėmusiam sprendimą, jį išreikšti, išsakyti.

Kokia pagalba priimant sprendimus laikoma tinkama pagalba?

Tinkama pagalba yra tokia, kuomet žmogui suteikiama teisė priimti sprendimą bei išaiškinami galimi pasirinkimai.

Pagalbos priimant sprendimus sritys – geri pavyzdžiai

Pagalbos suteikimas priimant sprendimą baudžiamosios teisės sistemoje

Jonas kentė smurtą namuose.
Negana to, smurtautojas
pasisavindavo Jono pinigus.

Apie tai sužinojo Jono šeimos
narys. Jis kreipėsi į advokatą, kuris
parengė pranešimą apie patiriamą
smurtą.

Sprendimų priėmimas turtiniuose santykiuose

Mirus Leo ir Pauliaus tėvui, šiems
teko priimti daug sprendimų, taip
pat ir dėl pinigų naudojimo.

Grupelė artimųjų pagalbininkų,
tarp jų ir šeimos narių, bei įstaigos,
kurioje broliai gyveno, personalo,
parėmė juos.

Priimant sprendimus, pagalbininkai
padėjo suskaidyti sudėtingus
sprendimus į mažesnius ir
paprasciau suprantamus, pvz.: dėl
tėvo laidotuvių, dėl tėvo skolų, kt.

Pagalbininkai broliams išaiškino
su sprendimais susijusias taisykles,
pvz., dėl tėvo buto pardavimo.

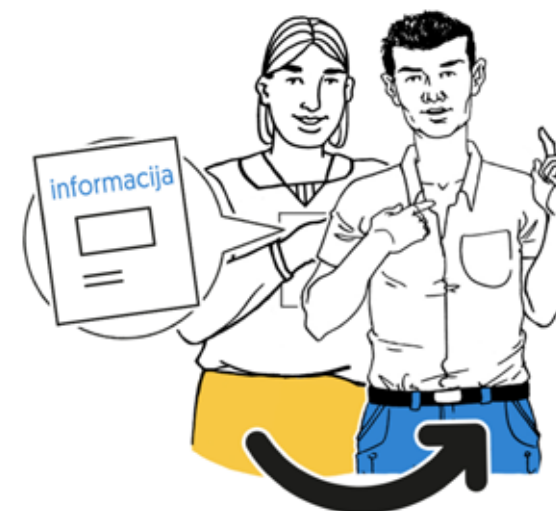
Pagalbininkų grupė padėjo broliams susidaryti planą ir nuosekliai priimti reikalingus sprendimus.

Pagalba priimant sprendimus kasdieniame gyvenime

Šonas norėjo atsidaryti banko sąskaitą. Jo pagalbininkas suteikė informaciją apie visus bankus, kurių paslaugomis jis galėjo pasinaudoti.

Šono brolis pasiūlė atidaryti sąskaitą jo vardu, kad būtų išvengta kokių nors nesklandumų. Tačiau Šonas norėjo viską atlikti pats.

Šonui buvo svarbu pačiam atsidaryti sąskaitą banke, kad būtų nepriklausomas ir pats priimtų sprendimus dėl pirkinių.

Šono pagalbininkas priimant sprendimus suteikė jam visą reikalingą informaciją.

Sprendimai susiję su tėvyste/ motinyste

Ana – jauna besilaukianti moteris su negalia. Jai buvo reikalinga parama priimant sprendimą gimdyti.

Anai buvo reikalinga pagalba priimant eilę sprendimų – nuo savo teisės tapti motina apgynimo iki socialinių tarnybų įtikinimo neatimti iš jos kūdikio.

Anai taip pat reikėjo rasti gyvenamąją vietą, pagelbėti santykiuose su kūdikio tėvu bei mokantis kaip būti motina.

Socialinis darbuotojas drauge su teisininku parengė pagalbos priimant sprendimus sutartį, pagal kurią Ana gauna pagalbą darydama sprendimus.

Pagalba priimant sprendimus sveikatos priežiūros srityje

Laila serga bipoliniu sutrikimu. Dėl jo keletą kartų buvo gydoma ligoninėje.

Laila drauge su šeima, draugais ir psichikos sveikatos profesionalais pasirašė susitarimą dėl Lailos sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, siekiant užkirsti kelią manijos epizodams ar sušvelninti juos.

Susitarimas leidžia Lailos paramos grupei imtis veiksmų, pastebėjus manijos požymius.

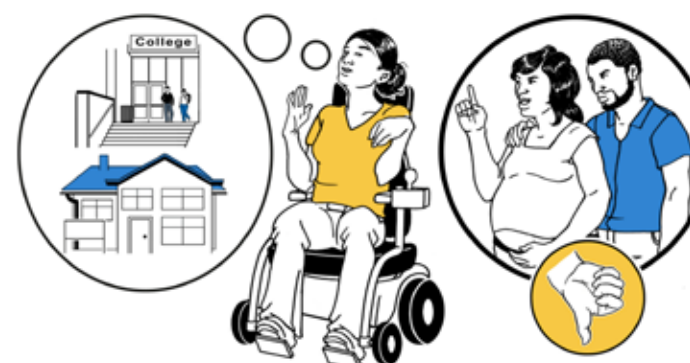

Laila mano, kad šis susitarimas – puikus dalykas, nes jos pagalbininkams suteikia teisę veikti, kai tik Laila suserga.

Sprendimų priėmimas dėl mokslo ir darbo

Sofija – jauna moteris su negalia, planuojanti mokytis bei dirbti.

Tačiau Sofija nesutaria su šeima dėl jos ateities planų. Šeimos nuomone Sofija nepajėgi gyventi savarankiškai ir priimti sprendimus.

Sofija pageidavo studijuoti astronomiją. Tačiau šeimos nuomone, astronomija – pernelyg komplikuota. Užuoť švaisčiusi laiką astronomijai, geriau mokytųsi ko nors, kas ateityje padėtų įsidarbinti.

Sofijai padedantys planuoti darbuotojai pastebi, kad ji nori studijuoti ką nors sudėtingo, tam, kad įrodytų galinti tai padaryti. Tai tiesiogiai susiję su jos saviverte. Kita vertus, suprantamas ir šeimos susirūpinimas, kad ji įgytų profesiją ir galėtų save išlaikyti.

Pagalba planuojant ir priimant sprendimą leido Sofijai ir jos šeimai suvokti nesutarimų priežastis.

Paramos tinklo kūrimas

Žmonių, galinčių padėti priimant sprendimus, subūrimas aplink save – tai labai naudingas dalykas.

Paramos grupę turėtų sudaryti:

- Žmogaus, kuriam reikia pagalbos priimant sprendimus, artimieji, kuriuos šis myli ir pasitiki

- Draugai

- Kolegos

- Specialistai, kurie teikia įvairias paslaugas žmogui, (pvz., sveikatos priežiūros paslaugas)

Sprendimų priėmimas dėl ateities

Sprendimų priėmimas dėl ateities yra labai svarbus žingsnis žmonėms su negalia.

Kartais paprasčiausi dalykai, tokie kaip planavimui skirtas susitikimas su savo paramos grupe, gali pagelbėti žmogui nuspręsti dėl savo ateities.

Liusė per planavimui skirtą susitikimą su savo paramos grupe buvo atidžiai išklaudyta ir galėjo išreikšti savo pageidavimą ateityje tęsti veiklą, susijusią su menu.

Šiuo metu Liusė parduoda savo meno kūrinius internetu. Dėl to ne tik pagerėjo Liusės gerbūvis, bet ir pakilo savivertė.

Tai – pramos grupės pagalbos ir planavimo rezultatas.

NEĮGALIŲJŲ REIKALŲ DEPARTAMENTAS

PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

www.ndt.lt • www.facebook.com/nrdsadm

This easy read document has
been produced by CHANGE
www.changepeople.org